



**“ Hvis jeg allerede har stilt pasientens diagnose, hva er tilleggsverdien av en bildediagnostisk undersøkelse? ”**

**Dersom den kliniske undersøkelsen har gitt tilstrekkelig informasjon for å stille diagnosen, så kan en bildediagnostisk undersøkelse være unødvendig**

Ofte vil konsultasjonen med pasienten gi tilstrekkelig informasjon for å stille en diagnose. Er du usikker, vurder om bildediagnostikk kan gi tilleggsinformasjon som kan endre diagnosen eller påvirke behandlingen. Noen ganger er det best å avvente en stund for å se hvordan situasjonen utvikler seg før det henvises til bildediagnostikk. En bildediagnostisk undersøkelse er nyttig dersom resultatet – enten positivt eller negativt – har betydning for videre diagnostisering og håndtering av pasienten. Dersom undersøkelsen kun har som hensikt å berolige pasienten, anses den ikke som berettiget, og undersøkelsen vil i et klinisk perspektiv være unødvendig.

***Diskuter problemstillingen med pasientene dine***

# Det beste for pasienten er å unngå en unødvendig bildediagnostisk undersøkelse



## Unødvendige bildediagnostiske undersøkelser:

- Bidrar ikke til å gi ytterligere informasjon som har betydning for videre diagnostisering eller behandling av pasienten
- Bruker tilgjengelige radiologiske ressurser som bør prioriteres på pasienter som har behov for bildediagnostisk utredning
- Strålerisikoen er ikke akseptabel når undersøkelsen ikke har klinisk nytteverdi

## Gjør kloke valg – bildediagnostikk

Pasienters rett til brukermedvirkning og økt tilgang på kunnskap om moderne bildediagnostikk kan føre til at pasienter etterspør spesifikke undersøkelser. Pasienter har i noen tilfeller ikke realistiske forventninger til undersøkelsen og det er viktig at dette formidles til pasientene. Bildediagnostiske undersøkelser er ikke nødvendigvis rett valg.

Legeforeningen lanserte i 2018 Gjør kloke valg-kampanjen med formål å hjelpe pasienter og helsepersonell å unngå prøver, behandlinger og prosedyrer som sannsynligvis ikke er til nytte for pasienten, og som kan påføre skade eller belastning<sup>1</sup>.

Her er anbefalingene fra Norsk radiologisk forening<sup>2</sup>:

- Unngå bildediagnostikk ved ukomplisert hodepine uten varselsymptomer
- Unngå avansert bildediagnostikk ved fremre knesmerter dersom pasienten ikke har hydrops, låsning eller har forsøkt fysikalsk behandling uten bedring
- Unngå bildediagnostikk ved korsryggsmerter uten varselsymptomer
- Unngå bruk av CT ved mistanke om akutt appendicitt hos barn, før ultralyd har vært vurdert som et alternativ
- Unngå CT-undersøkelse av voksne ved lette hodeskader med lav risiko
- Unngå å anbefale utredning eller kontroll av tilfeldig påviste ovarialcyster ved bildediagnostikk dersom kriteriene for dette ikke er oppfylt

Referanser:

<sup>1</sup> <https://beta.legeforeningen.no/kloke-valg/>

<sup>2</sup> <https://beta.legeforeningen.no/globalassets/kloke-valg/anbefalinger-pdf/norsk-radiologisk-forening.pdf>

**Diskuter problemstillingen med pasientene dine**